

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA ROLNICTWA

Warszawa, 20 marca 1952

Nr 3

Poz. 7—10

TREŚĆ:

ZARZĄDZENIA MINISTRA ROLNICTWA:

- Poz.
7 z dnia 12 marca 1952 r. w sprawie zwinięcia Państwowego Zakładu Korespondencyjnego Kształcenia Rolniczego.
8 z dnia 12 marca 1952 r. w sprawie szkolenia kadr dla rolnictwa.

PISMA OKÓLNE:

- 9 z dnia 25 lutego 1952 r. o zwalczaniu gruźlicy drobiu u kur i indyków.
10 z dnia 7 marca 1952 r. w sprawie zwalczania gza bydłowego.

7.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 12 marca 1952 r.

(Nr SZ K. V.-0-1/6)

w sprawie, zwinięcia Państwowego Zakładu Korespondencyjnego Kształcenia Rolniczego.

Na podstawie art. 2 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o szkolnictwie rolniczym (Dz. R. P. Nr 49, poz. 441) zarządza się co następuje:

§ 1. Związa się Państwowy Zakład Korespondencyjnego Kształcenia Rolniczego.

§ 2. Statutowe zadania Państwowego Zakładu Korespondencyjnego Kształcenia Rolniczego przekazuje się Centralnemu Zarządowi Szkolenia Kadr.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast z mocą obowiązującą od dnia 1. lipca 1951 roku.

§ 4. Jednocześnie uchyla się moc obowiązującą zarządzeń: z dnia 14 kwietnia 1949 r. (Nr N. O. R-P. I-1-11/1) w sprawie utworzenia Państwowego Zakładu Korespondencyjnego Kształcenia Rolniczego, i z dnia 9 lipca 1949 r. (Nr Og. Or. I-3/8) w sprawie nadania statutu Państwowemu Zakładowi Korespondencyjnego Kształcenia Rolniczego.

Minister: w z St. Kuhl

8.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 12 marca 1952 r.

w sprawie szkolenia kadr dla rolnictwa.

Nr Szk. VI-Pr. 1/1.

Na podstawie art. 2 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o szkolnictwie rolniczym (Dz. U.R.P. Nr 49, poz. 441) zarządza się, co następuje:

1. Szkolenie długoterminowe w szkołach rolniczych.

- § 1. 1) Dotychczasowe czteroletnie licea rolnicze otrzymują nazwę czteroletnich technikum rolniczych.
2) Czteroletnie technikum rolnicze realizują programy nauczania oparte na podbudowie programowej 7 klasowej szkoły podstawowej
3) Absolwenci czteroletnich technikum rolniczych otrzymują świadectwa dojrzałości z tytułem technika rolnika oraz prawo wstępu na wyższe uczelnie.

§ 2. 1) Dotychczasowe dwuletnie licea rolnicze dla doro-

ślących otrzymują nazwę dwuletnich technikum rolniczych dla dorosłych.

2) Dwuletnie technikum rolnicze dla dorosłych realizują programy nauczania oparte na podbudowie programowej 7 klasowej szkoły podstawowej.

3) Dwuletnie technikum rolnicze dla dorosłych przyjmują przodowników pracy, racjonalizatorów i absolwentów b. szkół praktyków specjalistów, wysuniętych przez zakłady pracy z tytułu awansu społecznego.

4) Do dwuletnich technikum dla dorosłych o specjalizacji rachunkowości rolnej, weterynarii, wodnomelioracji i budownictwa wiejskiego może być przyjmowana również młodzież w wieku szkolnym po ukończeniu co najmniej 9 klas podstawowej szkoły ogólnokształcącej.

5) Absolwenci dwuletnich technikum rolniczych dla dorosłych otrzymują świadectwa dojrzałości z tytułem technika rolnika oraz prawo wstępu na wyższe uczelnie.

§ 3. 1) Dotychczasowe szkoły praktyków specjalistów otrzymują nazwę podstawowych szkół rolniczych.

2) Podstawowe szkoły rolnicze o okresie nauczania od 5—11 miesięcy realizują programy nauczania o podbudowie 7 klasowej szkoły podstawowej ogólnokształcącej.

3) Do podstawowych szkół rolniczych wyjątkowo mogą być przyjmowani kandydaci nie posiadający przygotowania w zakresie 7 klas szkoły podstawowej ogólnokształcącej, o ile zostaną wysunięci przez zakłady pracy spośród robotników i pracowników wyróżniających się w produkcji w socjalistycznych przedsiębiorstwach rolnych i o ile wykazą się ukończeniem co najmniej 4 klas szkoły podstawowej.

2. Szkolenie krótkoterminowe na kursach rolniczych.

§ 4. 1) Szkolenie kursowe o okresie nauczania od 2 tygodni do 6 miesięcy realizuje program szkolenia I i II stopnia oraz dla wysuniętych w produkcji.

2) Szkolenie kursowe obejmuje przygotowanie kadr: dla potrzeb spółdzielni produkcyjnych, mechanizacji rolnictwa i państwowej służby rolnej.

3. Szkolenie korespondencyjne.

§ 5. 1) Szkolenie korespondencyjne realizuje program nauczania czteroletniego technikum rolniczego.

2) Absolwenci korespondencyjnego technikum rolniczego otrzymują świadectwa dojrzałości z tytułem technika rolnika z prawem wstępu na wyższe uczelnie.

§ 6. Ustalam sieć szkół i kursów rolniczych, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

Minister: w z St. Kuhl

Sieć Państwowych Technikum Rolniczych w roku szk. 1951/52

Nazwa Tech.	Miejscowość	Powiat
Woj. Białystok		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej	Białystok	Białystok
" " 2 " "	"	"
" " 4 " Ogrodnicze.	"	"
" " 2 " Rolnicze	Bielsk Podl.	Bielsk Podl.
" " 4 " Rach. Rolnej	"	"
" " 4 " Rolnicze	Dowspuda	Augustów
" " 4 " Hodowlane	Olecko	Olecko
" " 2 " Weterynaryjne	Łomża	Łomża
" " 4 " Handlu Rolnego	Ełk	Ełk
" " 4 " Rach. Rolnej	"	"
Woj. Bydgoszcz.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej.	Gronowo	Toruń
" " 4 " Rolnicze	Bielice	Mogilno
" " 2 " "	Kościelec Kuj.	Inowrocław
" " 4 " "	Stary Brześć	Włocławek
" " 4 " "	Szubin	Szubin
" " 4 " Ogrodnicze.	Aleksandrów K.	Aleksandrów Kuj.
" " 2 " Hodowlane	Samostrzel	Wyrzysk
" " 4 " "	"	"
" " 4 " Weterynaryjne	Bydgoszcz	Bydgoszcz
" " 2 " "	"	"
" " 4 " Rolnicze	"	"
" " 4 " Rach. Rolnej	Brzostowo	Wyrzysk
" " 4 " "	Marysin	Włocławek
" " 2 " "	"	"
" " 4 " "	Nadróż	Rypin
" " 4 " Handlu Rolnego	"	"
" " 4 " Wodno-Mel.	Toruń	Toruń
" " 4 " Ogrodnicze.	"	"
" " 4 " Rolnicze	Grudziądz	Grudziądz
Woj. Gdańsk.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej.	Kwidzyń	Kwidzyń
" " 2 " "	"	"
" " 2 " Rolnicze "	Kłanino	Morski
" " 4 " "	Owidz	Starogard
" " 2 " "	Połoniny	Elbląg
" " 4 " Ogrodnicze	Pruszcz	Pruszcz
" " 2 " " — Zdobnicze	Sopot	Gdańsk
" " 4 " Hodowlane	Nowy Staw	Gdańsk
" " 4 " Rolnicze	Lębork	Lębork
" " 4 " Weterynaryjne	"	"
" " 4 " Wodno-Melior.	Orunia	Gdańsk
" " 2 " "	"	"
" " 4 " Budownictwa Wiejskiego	"	"
" " 4 " Rach. Rolnej	Bolesławowo	Kościerzyna
" " 4 " "	Skórcz	Starogard
" " 4 " Handlu Rolnego	"	"
Woj. Katowice.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej.	Bażanowice	Cieszyn
" " 4 " Hodowlane	Cieszyn	Cieszyn
" " 4 " Rolnicze	"	"
" " 4 " Hodowlane	Międzywiec	Cieszyn
" " 4 " Rolnicze	Nakło Śląskie	Nakło Śl.
" " 4 " "	Pszczyna	Pszczyna
" " 4 " "	Płytno	Częstochowa
" " 4 " Ogrodnicze	Biała Krak.	Biała Krakowska
" " 2 " Hodowlane	Ornontowice	Pszczyna
" " 2 " Rolnicze	Czechowice	Bielsko
Woj. Kielce.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej	Wacyn	Radom
" " 4 " Rach. Rolnej	"	"
" " 4 " Rolnicze	Baltów	Ilza
" " 4 " "	Chroberz	Pinczów
" " 4 " Rach. Rolnej	"	"
" " 4 " Handlu Rolnego	"	"
" " 4 " Rolnicze	Mokoszyń	Sandomierz
" " 4 " "	Roźnica	Jędrzejów
" " 4 " "	Zwoleń	Kozienice
" " 4 " Hodowlane	Borkowice	Końskie
" " 4 " "	Krzelów	Jędrzejów
" " 2 " "	Krzelów	"

Nazwa Tech.	Miejscowość	Powiat
" " 4 " "	Podzamcze	Kielce
" " 4 " Rach. Rolnej	Woźniki	Radom
" " 2 " " "	"	"
Woj. Koszalin.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej	Świdwin	Białogard
" " 2 " " "	"	"
" " 4 " Rolnicze "	Ślupsk	Ślupsk
" " 4 " " "	Wałcz	Wałcz
" " 4 " " "	Złotów	Złotów
" " 4 " Hodowlane	Szczecinek	Szczecinek
Woj. Kraków.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej	Zbylitowska Góra	Tarnów
" " 4 " Rolnicze	"	"
" " 4 " " "	Bobrek	Chrzanów
" " 4 " " "	Czernichów	Kraków
" " 4 " " "	Dąbrowica	Bochnia
" " 4 " " "	Moszczanica	Żywiec
" " 4 " Ogrodnicze	Gumniska	Tarnów
" " 4 " Hodowlane	Łodygowice	Żywiec
" " 4 " " "	Nawojowa	Nowy Sącz
" " 4 " Weterynaryjne	Nowy Targ	Nowy Targ
" " 4 " Rach. Rolnej	"	"
" " 4 " Handlu Rolnego	"	"
" " 3 " Wodno-Melior.	Kraków	Kraków
" " 2 " " "	"	"
" " 4 " Rach. Rolnej	Marcinkowice	Nowy Sącz
" " 4 " " "	Piaza	Chrzanów
" " 4 " Handlu Rolnego	"	"
Woj. Lublin.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej	Janowice	Zamość
" " 2 " " "	"	"
" " 4 " Rolnicze "	"	"
" " 4 " Mech.-Rolnej	Lublin	Lublin
" " 4 " Rolnicze	"	"
" " 4 " " "	Kluczkowice	Puławy
" " 4 " " "	Krasnystaw	Krasny Staw
" " 4 " " "	Kijany	Lubartów
" " 4 " Ogrodnicze,	"	"
" " 4 " Pszczelarskie	Pszczela Wola	Lublin
" " 4 " Hodowlane	Okrzów	Chełm Lubelski
" " 2 " Weter.	Puławy	Puławy
" " 4 " Rach. Rolnej	Klementowice	Puławy
" " 4 " " "	Olbiecin	Kraśnik
Woj. Łódź.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej	Widzew	Łask
" " 4 " Ogrodnicze.	"	"
" " 4 " Rolnicze	Blich	Łowicz
" " 4 " " "	Chróscin	Wieluń
" " 4 " " "	Czarnocin	Łódź
" " 4 " " "	Dąbrowa Zduńska	Łowicz
" " 4 " " "	Mieczysławów	Kutno
" " 4 " " "	Sędziejowice	Łask
" " 4 " " "	Wojślawice	Sieradz
" " 4 " Hodowlane	Dobryzycze	Radomsko
" " 4 " Rach. Rolnej	Bujny	Piotrków
" " 4 " " "	Kościerzyn	Sieradz
" " 4 " Handlu Rolnego	"	"
Woj. Olsztyn.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej	Karolewo	Ketrzyn
" " 4 " Rolnicze	"	"
" " 4 " Hodowlane	"	"
" " 4 " Rach. Rolnej	"	"
" " 4 " Handlu Rolnego	"	"
" " 4 " Rolnicze	Gródki	Działdowo
" " 4 " " "	Lidzbark	Lidzbark
" " 4 " Hodowlane	Dobrocin	Morağ
" " 4 " Rybackie	Giżycko	Giżycko
" " 4 " Rolnicze	Biała Piska	Biała Piska
Woj. Opole		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej	Grodków	Grodków
" " 4 " Rolnicze	Izbicko	Strzelce

Nazwa Tech.	Miejscowość	Powiat
" " 4 " " " "	Oleśno	Oleśno
" " 4 " " " "	Prószków	Opole
" " 2 " " " "	Kluczborek	Kluczborek
" " 2 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Prudnik	Prudnik
" " 4 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Namysłów	Namysłów
" " 2 " " " "	"	"
Woj. Poznań		
Państw. Tech. 4-let. Rolnicze	Biała	Piła
" " 4 " " " "	Bojanowo	Rawicz
" " 4 " " " "	Grzybno	Śrem
" " 4 " " " "	Przygodzice	Ostrów Wielkopolski
" " 4 " " " "	Stary Tomyśl	Nowy Tomyśl
" " 4 " " " "	Trzcianka	Nowy Tomyśl
" " 4 " " " "	Witkowo	Gniezno
" " 4 " " " "	Wolsztyn	Wolsztyn
" " 2 " " " "	Powiercie	Koło
" " 2 " " " "	Rolnicze	Szamotuły
" " 4 " " " "	Hodowlane	"
" " 4 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Rybackie	Środa
" " 2 " " " "	Weterynaryjne	Międzychód
" " 4 " " " "	Wodno-Melior.	Września
" " 4 " " " "	Rach. Rolnej	Poznań
" " 4 " " " "	Ogrodnicze.	Krotoszyn
" " 4 " " " "	"	"
Woj. Rzeszów.		
Państw. Tech. 2-let. Mechan. Rolnej	Łańcut	Łańcut
" " 4 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Bakończyce	Przemyśl
" " 4 " " " "	Dzików	Tarnobrzeg
" " 4 " " " "	Rzemień	Mielec
" " 2 " " " "	Suchodół	Krosno
" " 4 " " " "	Werynia	Kolbuszowa
" " 4 " " " "	Zarzecze	Jarosław
" " 4 " " " "	Ropczyce	Dębica
" " 2 " " " "	Rach. Rolnej	Rzeszów
" " 4 " " " "	"	Nisko
" " 4 " " " "	Handlu Rolnego	"
" " 4 " " " "	Rach. Rolnej	Jasło
" " 4 " " " "	"	Łańcut
Woj. Szczecin.		
Państw. Tech. 4-let. Rolnicze	Płoty	Łobez
" " 4 " " " "	Szczecin	Gryfino
" " 4 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Stargard	Stargard
Woj. Warszawa.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej.	Płock	Płock
" " 2 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Ruda	Przasnysz
" " 4 " " " "	Sobieszyn	Garwolin
" " 4 " " " "	Trzepowo	Płock
" " 4 " " " "	Chyliczki	Warszawa
" " 2 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Rolnicze	Siedlce
" " 2 " " " "	Weterynaryjne	"
" " 4 " " " "	Rach. Rolnej	Ciechanów
" " 2 " " " "	Budown. Wiejskiego	Radzymin
Woj. Wrocław.		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej.	Wołów	Wołów
" " 2 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Rolnicze	Oleśnica
" " 4 " " " "	"	Strzelin
" " 4 " " " "	"	Wrocław
" " 4 " " " "	Pszczelarskie	Ząbkowice
" " 4 " " " "	Drobn. Inwen.	Jelenia Góra
" " 2 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Weteryn.	Złotoryja
" " 4 " " " "	Rach. Rolnej	Jelenia Góra
" " 4 " " " "	"	"
" " 4 " " " "	Chojnow	"
" " 4 " " " "	Sobieszów	"

	Miejscowość	Powiat
Woj. Zielona Góra		
Państw. Tech. 4-let. Mech. Rolnej.	Sirzelce	Strzelce Kraińskie
" " 4 " Rolnicze	Szprotawa	Szprotawa
" " 4 " Ogrodnicze	Howa	Żagań
" " 4 " "	Zielona Góra	Zielona Góra
" " 4 " Rach. Rolnej	Zieleniec	Gorzów

SIEĆ PODSTAWOWYCH SZKÓŁ ROLNICZYCH NA ROK SZK. „1952”

I. Kierunek Rolny

Podstawowa Szkoła Rolnicza:

1. Sypniewo	Pow. Sępólno	Woj. Bydgoszcz
2. Międzychód	" Międzychód	" Poznań
3. Goładkowo	" Pułtusk	" Warszawa
4. Bobowicko	" Międzyrzec	" Zielona Góra

Podstawowa Szkoła Rolnicza Mechaniki Rolnej:

1. Swidnin	Pow. Białogard	Woj. Koszalin
2. Nienadowa	" Przemysł	" Rzeszów
3. Płock	" Płock	" Warszawa
4. Lubiąż	" Wołów	" Wrocław

Podstawowa Szkoła Rolnicza Hodowli Owiec.

1. Parchowa	Pow. Kartuzy	Woj. Gdańsk
2. Bystra	" Gorlice	" Rzeszów

Podstawowa Szkoła Rolnicza Sanit.-Weterynaryjna.

1. Suwałki	Pow. Suwałki	Woj. Białystok
1. Człuchów	" Człuchów	" Koszalin
3. Breń-Oleśno	" Dąbrowa	" Kraków
4. Żyżyn	" Puławy	" Lublin
5. Szczytno	" Szczytno	" Olsztyn
6. Pawłosiów	" Jarosław	" Rzeszów
7. Nysa	" Nysa	" Opole

Podstawowa Szkoła Rolnicza Wodno-Melioracyjna.

1. Lipiec	Pow. Gdańsk	Woj. Gdańsk
2. Dobrodzień	" Lubliniec	" Ktowice
3. Biała Piska	" Pisz	" Olsztyn
4. Szczecin	" Szczecin	" Szczecin

II. Kierunek Ekonomiczny:

Podstawowa Szkoła Rolnicza Rachunkowości P. O. M.

1. Choczewo	Pow. Choczewo	Woj. Gdańsk
2. Chwałowice	" Iża	" Kielce
3. Szczecinek	" Szczecinek	" Koszalin
4. Trzciana	" Rzeszów	" Rzeszów

Podstawowa Szkoła Rolnicza Rachunkowości Spółdzielczości Produkcyjnej.

1. Grubno	Pow. Chełmno	Woj. Bydgoszcz
2. Wojnicz	" Brzesko	" Kraków
3. Polanowice	" Kluczbork	" Opole
4. Goleniów	" Nowogard	" Szczecin
5. Pieszycy	" Dzierżoniów	" Wrocław

SIEĆ OŚRODKÓW SZKOLENIA KRÓTKOTERMINOWEGO

I. Ośrodki Szkolenia Kadr Mechan. Rolnictwa.

1. Supraśl	Pow. Białystok	Woj. Białystok
2. Runowo	" Sępólno	" Bydgoszcz
3. Dzieżgoń	" Sztum	" Gdańsk
4. Kwidzyń	" Kwidzyń	" "
5. Draliny	" Lubliniec	" Katowice
6. Jastrowiec	" Wałcz	" Koszalin
7. Wietrzno	" Sławno	" "
8. Radocza	" Wadowice	" Kraków
9. Chełm Lub.	" Chełm Lubelski	" Lublin
10. Małków	" Sieradz	" Łódź
11. Zabiczeki	" Łódź	" "
12. Radogoszcz	" "	" "
13. Karolewo	" Kętrzyn	" Olsztyn
14. Komorno	" Koźle	" Opole
15. Komprachcice	" Opole	" "
16. Jankowice	" Poznań	" Poznań
17. Gołęcin	" "	" "

18. Nietążkowo	Pow. Kościan	Woj. Poznań
19. Radymno	Jarosław	„ Rzeszów
20. Wolin	„ Wolin	„ Szczecin
21. Bogurzyn	Mława	„ Warszawa
22. Lubiąż	„ Wołów Śląski	„ Wrocław
23. Oleśnica	Oleśnica	„ „
24. Trzciel	„ Międzyrzec	„ Zielona Góra
25. Gorzów	Gorzów	„ Zielona Góra

II. Ośrodki Szkolenia Kadr Państw. Służby Rolnej

1. Ostrów	Pow. Łask	Woj. Łódź
2. Janów	„ Mińsk	„ Warszawa

III. Ośrodki Szkolenia Kadr Spółdzielczości Produkcyjnej

1. Zalesie	Pow. Szubin	Woj. Bydgoszcz
2. Oliwa	„ Gdańsk	„ Gdańsk
3. Rudzieniec	Gliwice	„ Katowice
4. Koszalin	Koszalin	„ Koszalin
5. Lublin	Lublin	„ Lublin
6. Ratoszewice	Brzeziny	„ Łódź
7. Olsztyn	Olsztyn	„ Olsztyn
8. Łękno	Środa	„ Poznań
9. Szczecin	Szczecin	„ Szczecin
10. Konstancin	Warszawa	„ Warszawa
11. Ursynów	„ „	„ „
12. Teresin	Sochaczew	„ Wrocław
13. Dobroszyce	Oleśnica	„ „

Ośrodek Doskonalenia Kadr Pedagogicznych

1. Pszczelin	Pow. Grodzisk Mazowiecki	Woj. Warszawa
--------------	--------------------------	---------------

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA ROLNICTWA

Centralny Zarząd Weterynarii

z dnia 25 lutego 1952

(Nr W. H. V-1/6/52)

o zwalczaniu gruźlicy drobiu u kur i indyków.

W związku z coraz częstszym stwierdzaniem przypadków gruźlicy drobiu, zwłaszcza w większych jego skupieniach (fermy drobiu), zachodzi konieczność zorganizowania specjalnej planowej akcji zwalczania tej choroby przez terenowe P.Z.L.Z.

Stwierdzenie gruźlicy drobiu w fermach hodowli kur lub indyków możliwe jest tylko przez przeprowadzenie tuberkulinizacji stad drobiu. Tuberkulinizację drobiu przeprowadzać będą właściwe terenowe P.Z.L.Z. przy użyciu do tej akcji tylko lekarzy weterynaryjnych, którzy winni przestrzegać przy tym następującego toku postępowania:

1. Badania drobiu na gruźlicę należy przeprowadzać w okresie zmniejszonej nieśności tj. w okresie jesienno-zimowym oraz przed okresem lęgów
2. Całość przebiegu akcji powyższej, prowadzonej w fermach zarodowych i fermach reprodukcyjnych I-go stopnia, należy uzgadniać uprzednio z inspektorem drobiarstwa Prezydium właściwej W.R.N. oraz odnośnie ferm P.G.R. z Okręgowym Zarządem P.G.R.
3. Kierownictwo fermy obowiązane jest przydzielić lekarzowi weterynaryjnemu przeprowadzającemu badania odpowiednią ilość osób do pomocy
4. W czasie przeprowadzania badania należy unikać zbędnego płoszenia ptactwa. Drób w okresie badania winien być otoczony staranniejszą opieką i pielęgnacją, a w okresie mrozów nie wolno wypuszczać go na wybiegi bezpośrednio po dokonaniu zabiegu. Zaleca się przeprowadzać badania o zmierzchu, kiedy drób gromadzi się na grzędach i mniej się niepokoi.
5. Tuberkulinizację przeprowadza się metodą śródskórną, używając do zabiegu strzykawki 1 ml z regulatorem oraz cienkich, małych igieł. Igły i strzykawkę przed użyciem winny być wyjałowione. Dla każdego ptaka należy użyć osobnej, należycie wyjałowionej igły. Sposób trzymania drobiu w czasie zabiegu pozostawia się

przeprowadzającemu badanie w każdym razie ptaka należy tak trzymać, żeby go zbyt nie płoszyć oraz nie sprawiać zbędnego bólu. Wskazany jest następujący sposób:

Pomocnik obezwładnia ptaka przez uchwycenie go lewą ręką za nogi lub nasadę skrzydeł i łokciem tej samej ręki lekko przyciska do tułowia, prawą ręką unieruchamia głowę ptaka przez przytrzymanie za grzebień lub dziób. Ptaki duże, ze względu na ciężar kładzie się na stole.

Lekarz przeprowadzający badanie chwytając lewą ręką za jeden z dzwonek (u kur i kogutów) lub za korale (u indorów i indyczek) i wkuwa igłę prawie równoległo do powierzchni skóry bezpośrednio pod naskórek od strony zewnętrznej dzwonka w dolnej jego części. Po wprowadzeniu igły należy ją nieco cofnąć i wstrzyknąć 0,1 ml 50% tuberkuliny ptasiej. Wyrazem należytego wprowadzenia biopreparatu do skóry jest pojawienie się guzka wielkości małego groszku.

W razie braku dzwonek u kur, oraz u indyków zabieg może być dokonywany na grzebieniu lub zausznicu albo na błonie skrzydłowej łączącej ramię z przedramieniem. Dla łatwiejszego odczytywania później wyniku tuberkulinizacji należy u wszystkich poddawanych badaniu ptaków zawsze dokonywać zastrzyku w dzwonek lub błonę skrzydłową znajdującą się po tej samej stronie (tj. lewej lub prawej)

6. Przed przystąpieniem do odczytywania wyników tuberkulinizacji należy przygotować formularze w/g wzoru załącznika Nr 1, w których w miarę przebiegu badania należy odnotować w odpowiedniej rubryce ilość ptaków każdego gatunku poddanych tuberkulinizacji oraz numery skrzydłowe ptaków reagujących dodatkowo z uwzględnieniem gatunku i płci. W rubr. 9 i 10 załącznika Nr 1 należy podać ponadto numery ptaków wykazujących objawy kliniczne.

Ptaki reagujące dodatnio na tuberkulinę należy natychmiast po odczytaniu wyniku badania trwale oznaczyć, najlepiej przez ucięcie ogona, co nawet w razie ucieczki umożliwi rozpoznanie ptaka w stadzie oraz eliminować z hodowli na rzeź.

7. Wynik tuberkulinizacji odczytuje się po 36—48 godzinach. Przy odczynie dodatnim w miejscu zastrzyku występuje wyraźny zaczerwieniony guzek z rozlanym obrzękiem dokoła miejsca wprowadzenia tuberkuliny. Przeciwniegiły z dzwonek lub błona skrzydłowa służy jako kontrola przy odczytywaniu wyniku.

Odczyn należy uważać za dodatni nawet przy wystąpieniu bardzo małego obrzęku.

W razie omyłkowego wstrzyknięcia tuberkuliny do tkanki podskórnej (brak odpowiedniego groszku)

należy zabieg powtórzyć, przeprowadzając go na przeciwnym dzwonku lub błonie skrzydłowej. Ptaki takie do czasu odczytania wyniku należy odosobnić. Przy odczytywaniu wyniku należy zwracać uwagę na krwiaki, mogące powstać na dzwonku podczas wykonywania zabiegu (zbyt silne ściśnięcie dzwonka palcami lub uszkodzenie naczynia krwionośnego igłą), które mogą przyczynić się do błędnego odczytania wyników tuberkulinizacji.

8. W razie stwierdzenia dodatniego wyniku tuberkulinizacji u mniej niż 25% pogłowia ptaków w stadzie, prócz ptaków reagujących należy przeznaczyć na rzeź również wszystkie te kury i indyki fermy, które mimo ujemnego wyniku reakcji alergicznej wykazują wyraźne objawy kliniczne charakterystyczne dla gruźlicy ptaków, jak osowiałość, wychudzenie, doprowadzające nieraz do charaktawa, błądost grzebienia i dzwonek (względnie korali u indyków), kulawizny, biegunki oraz obniżenie względnie brak nieśności.

Ponadto wskazane jest równocześnie wyeliminować z hodowli na rzeź starsze ptaki tj. kury w wieku powyżej 2 lat, a indyki powyżej 3 lat, wykazujące znaczne obniżenie nieśności.

W razie stwierdzenia dodatniego wyniku tuberkulinizacji u większej ilości niż 25% ptaków w stadzie, przy równoczesnym wystąpieniu u ptaków reagujących wyraźnych objawów klinicznych charakterystycznych dla gruźlicy ptaków—jeżeli ponadto badanie laboratoryjne ptaków chorych przeprowadzone w W.Z.H.W. wykaże istnienie daleko posuniętych zmian anatomo-patologicznych i obecność zarazków gruźlicy,—z uwagi na nieopłacalność dalszej hodowli i uzdrawiania takiego stada za pomocą tuberkulinizacji lekarz weterynaryjny powinien zalecić likwidację całego pogłowia ptaków takiego stada.

9. Lekarz weterynaryjny, przeprowadzający badania, obowiązany jest po dokonaniu ostatniego wpisu, mającego łączność z przeprowadzaniem badaniem na gruźlicę, sporządzić 4 jednobrzmiące egzemplarze sprawozdania na formularzach wg wzoru załącznika Nr 1 z których: jeden pozostawia na fermie, drugi składa do odpowiedniej teczki akt P.Z.L.Z., pozostałe zaś 2 egzemplarze przesyła do Prezydium W.R.N. z przeznaczeniem po 1 egzemplarzu dla Oddziału Weterynarii i Oddziału Produkcji Zwierzęcej.
10. Z ferm wykazujących 10—25% zakażenia gruźlicą nie wolno wydawać materiału hodowlanego przeznaczonego dla innych ferm.
11. W fermach, w których drób uległ usunięciu z powodu gruźlicy, nowe pogłowie ptactwa może być wprowadzane do kurników i na wybiegi dopiero po likwidacji ostatnich ptaków, po uprzednim przeprowadzeniu trzykrotnego należytego odkażania tych pomieszczeń.
12. Zwrócić należy uwagę na pochodzenie pewnych pokarmów, podawanych ptactwu, a szczególnie na mleko i jego przetwory. Mleko z obór, w których nie przeprowadza się akcji przeciwgruźliczej, przed podaniem go do picia winno być przegotowane, względnie pasteryzowane.
13. Równocześnie z eliminacją ptactwa chorego na gruźlicę należy przeprowadzić dokładne oczyszczenie i odkażenie pomieszczeń i wybiegów dla drobiu, jak również przedmiotów i sprzętu, które bezpośrednio lub pośrednio stykały się z ptakami chorymi.

Mechaniczne oczyszczenie kurnika (grzędy, podgrzędne, podłogi, ściany, korytka do karmienia, poidelka i wszelki sprzęt pomocniczy, używany do utrzymania porządku na fermie) polega na jak najdokładniejszym usunięciu zanieczyszczeń i odchodów przez zeskrobanie za pomocą metalowej szczotki lub przez zestruganie i wzsorowanie ich powierzchnią gorącym ługiem z popiołu lub 3% roztworem zwykłej sody (do prania).

Po przeprowadzeniu dokładnego oczyszczenia należy wykonać dokładne odkażenie kurników i sprzętu. Zeskrobiny (strużyny) zebrane po oczyszczeniu należy spalić. Ze środków chemicznych do odkażania przy gruźlicy używa się związków fenolowych, których działanie podnosi dodatek związków alkalicznych; użycie tych środków na gorąco wzmaga ich siłę bakteriobójczą. Mieszaninę krezolu ze związkiem alkalicznym przygotowuje się, biorąc 19 litrów wody, do której dodaje się 200 gr. sody żrącej, po rozpuszczeniu ługu

dolewa się 1 litr krezolu i otrzymany roztwór jest gotowy do właściwego odkażania. Przy gruźlicy można przeprowadzać również odkażanie za pomocą 20% roztworu wapna chlorowanego, 2% gorącego roztworu sody żrącej, 5% roztworu chloraminy, 5% roztworu lizolu lub formaliny. Odkażanie najlepiej przeprowadzać przy pomocy hydroputu. W kilka godzin (około 6) po wykonaniu odkażania należy pomieszczenia dla ptactwa (kurniki, indyczarnie) zmyć gorącą wodą, następnie dobrze przewietrzyć i dopiero po tym wprowadzić drób do budynku.

Odkażenie wybiegów należy rozpocząć od zwilżenia ich powierzchni 10% roztworem wapna chlorowanego, a następnie przystąpić do dokładnego zgrabienia i zamiecienia całego terenu.

Właściwe odkażenie polega na posypaniu całej powierzchni wybiegu wapnem chlorowanym w proszku, licząc 0,5 kg wapna chlorowanego na 1 m² powierzchni. Po 24 godzinnej przerwie wybiegi przeorywuje się lub przekopuje na głębokość 5 cm i ponownie przysypuje się sproszkowanym wapnem chlorowanym. Zmiotki należy spalić lub zakopać.

Przy wybiegach o dużej powierzchni, których odkażenie byłoby bardzo utrudnione, można ograniczyć się do odkażania gruntu na terenie przylegającym do pomieszczeń ptactwa, a więc miejsc najbardziej uczyszczanych. Wówczas z miejsc tych zdejmuje się wierzchnią kilkucentymetrową warstwę ziemi, którą należy wywieźć i zakopać do dołu, najlepiej na grzebawisku. Miejsca wywiezione należy wypełnić świeżą niezakażoną ziemią lub piaskiem, po uprzednim posypaniu tych miejsc sproszkowanym wapnem chlorowanym.

Na odkażone w ten sposób wybiegi nie należy wypuszczać drobiu przed upływem 3—5 dni.

Na fermach zakażonych gruźlicą odkażenie pomieszczeń i sprzętu należy przeprowadzać 2 razy w miesiącu, a terenu przylegającego do pomieszczeń drobiu (wybiegów) 2 razy w ciągu roku. W fermach takich powinna być prowadzona stała eliminacja ptaków, wykazujących kliniczne objawy gruźlicy, przy codziennym skrupulatnym usuwaniu odchodów (pomiotu) i zbieraniu do specjalnych, szczelnych skrzyń, które należy w miarę potrzeby opróżniać, wywożąc pomiot daleko w pole celem odpowiedniego zakopcowania. Skrzynie na pomiot podlegają stałemu codziennemu odkażaniu jednym z wyżej wymienionych środków odkażających.

14. Ponowną tuberkulinizację należy przeprowadzić po upływie 6 tygodni po pierwszej, a następną w 3 miesiące po drugiej, przy czym każdorazowo należy niezwłocznie usuwać ptaki tuberkulino-dodatnie, przeznaczając je na rzeź.
15. Po uzdrowieniu stada, kury lub indyki należy raz na rok poddawać tuberkulinizacji.
16. Nowe ptaki, potrzebne dla uzupełnienia stad wolnych od gruźlicy, mogą pochodzić tylko z ferm wolnych od tej choroby, w których pogłowie ptactwa poddawane jest systematycznej tuberkulinizacji, a ptaki reagujące dodatnio są eliminowane z hodowli. Ptaki nowo-wprowadzone na fermę, nie badane na gruźlicę, należy przed wpisaniem do ogólnego stada poddać tuberkulinizacji.
17. Opłaty za badanie drobiu na gruźlicę należy pobierać w wysokości stawek ustalonych w § 9 poz. 6, 7 i 172 statutu opłat z dnia 30.XII.1948 r. (Dz. Urzęd. Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych Nr 6, poz. 22, z 1949 r.). Należność za stratę czasu przy zwalczaniu gruźlicy u drobiu obliczać należy zgodnie z pkt. 1 i 2 zarządzenia tutejszego Nr W.L.III-1/48/51 z dnia 19.XII.1951 r. w sprawie należności za stratę czasu przy zwalczaniu chorób hodowlanych i inwazyjnych.
18. Na podstawie otrzymywanych z terenu sprawozdań dotyczących badania drobiu na gruźlicę na formularzu wg wzoru załącznika Nr 1 Prezydium W.R.N. (Oddział Weterynarii) sporządza ogólne sprawozdanie półroczne z uwzględnieniem danych z poszczególnych powiatów na formularzu wg wzoru załącznika Nr 2 i przesyła je do Centralnego Zarządu Weterynarii w terminie do dnia 20.I i 20.VII. Sprawozdania negatywne obowiązują.

Pierwsze sprawozdanie z akcji badania drobiu na gruźlicę przedłożą Prezydium W.R.N. za półrocze I-sze br. w terminie do 20.VII br.

Pieczęć nagłówkowa
PZLZ

BADANIE DROBIU NA GRUŹLICE

Zał. Nr 1 do pisma ogólnego Min. Rol. C.Z.Wet.
Nr W.H. V-1/6/52 z dn. 25.2. 1952 r.

Nr . . . . .
Badanie przeprowadzone dnia . . . . .
na fermie drobiu w . . . . . powiat . . . . .
należącej do . . . . .
Ferma zarodowa — reprodukcyjna I-go stopnia *)
Tuberkulinizacji poddano ogółem . . . . . kur
. . . . . indyków

Koguty		Kury		Indory		Indyczki		Ptaki z objawami klinicznymi		U w a g i dotyczące higieny żywienia na fermie
Ilość ogólna zbadan. ptaków	Nr Nr ptaków reagujących dodatnio	Ilość ogólna zbadan. ptaków	Nr Nr ptaków reagujących dodatnio	Ilość ogólna zbadan. ptaków	Nr Nr ptaków reagujących dodatnio	Ilość ogólna zbadan. ptaków	Nr Nr ptaków reagujących dodatnio	Nr Nr kogutów i kur	Nr Nr indorów i indyczek	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Razem		—		—		—				

Uwaga: Kiedy i gdzie zlikwidowano ptaki reagujące dodatnio i z objawami klinicznymi . . . . .
Podpis lek. wet. przeprowadzającego badania

*) Niepotrzebne skreślić.

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
Wydział Rolnictwa i Leśnictwa
Oddział Weterynarii

Zał. Nr 2 do pisma okólnego Min. Rol. C.Z.Wet.
Nr W.H. V-1/6/52 z dn. 25.2. 1952 r.

SPRAWOZDANIE

Nr . . . . . z akcji zwalczania gruźlicy drobiu za . . . . . półrocze 195... r.
Termin sprawozdania: 20.I i 20.VII

L.p.	Powiat	Ilość gospodarstw w których przeprowadzono badanie			Rodzaj fermy		Ilość ptactwa poddanego tuberkulinizacji								Uwagi			
		Spółdzielnie produkcyjne	P. G. R.	Inne gospodarstwa	Zarodowa	Reprodukcyjna	Kogutów		Kur		Indyków		Indyczek					
1	2	3	4	5	6	7	Ogółem	Z tego reagowało dodatnio	Ogółem	Z tego reagowało dodatnio	Ogółem	Z tego reagowało dodatnio	Ogółem	Z tego reagowało dodatnio	Ilość kogutów i kur z objawami klinicznymi	Ilość indyków i indyczek z objawami klinicznymi	18	
1																		
2																		
Razem																		

Ogólne spostrzeżenia odnośnie higieny pomieszczeń, ogroduzenia, żywienia itp.

Podpis Kierownika Oddziału Wet.

10.

PISMO OKÓLNE
MINISTERSTWA ROLNICTWA

Centralny Zarząd Weterynarii

z dnia 7 marca 1952 r.

(Nr W. H. III-2b/3/52)

w sprawie zwalczania gza bydłęcego.

Akcja zwalczania gza bydłęcego uwzględniać powinna biologiczne właściwości tego pasożyta, dlatego też na terenach zagrożonych nim prowadzić ją należy systematycznie rok rocznie w czasie od lutego do sierpnia. Akcją tą powinno być objęte całe pogłowie bydła zarówno w gospodarstwach państwowych i spółdzielczych, jak i w indywidualnych gospodarstwach chłopskich. Pamiętać przy tym należy, że tylko wówczas osiągnąć będzie można pożądane wyniki, gdy będzie ona stale, dokładnie, systematycznie i we właściwym czasie prowadzona przy zastosowaniu najodpowiedniejszych środków.

Akcję powyższą w PGR zorganizują OZ PGR poprzez zespoły przy pomocy własnego personelu weterynaryjnego i zootechnicznego.

Akcję zwalczania gza bydłęcego w innych gospodarstwach państwowych oraz w gospodarstwach rolniczych spółdzielni produkcyjnych i w indywidualnych gospodarstwach chłopskich zorganizują Prezydja PRN w oparciu głównie o odpowiednio praktycznie przeszkolonych gromadzkich i spółdzielczych przodowników weterynaryjnych oraz personel obsługujący inwentarz żywy. W miarę możliwości do akcji tej należy wciągnąć również pracowników państwowych zakładów leczniczych dla zwierząt (PZLZ).

Podobnie jak w latach ubiegłych akcję zwalczania gza bydłęcego oprzeć należy na:

1. Niszczeniu larw tego pasożyta w sposób mechaniczny i przy zastosowaniu wszystkich dostępnych, skutecznych środków chemicznych.
2. Wykorzystywaniu każdej sposobności dla systematycznego i stałego uświadamiania jak najszerszych kół rolników drogą pogadańek popularnych, artykułów w prasie itp. na temat istoty gza bydłęcego i jego właściwości biologicznych, sposobów zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tego pasożyta oraz korzyści wynikających z systematycznego, planowego i powszechnego niszczenia jego larw.

W tym celu w miejscowościach, w których przepisy o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych nie stoją temu na przeszkodzie, należy w okresie od marca do sierpnia organizować comiesięczne przeglądy całego pogłowia bydła.

W początkowym okresie rozwojowym larwy gza można wyczuć przez skórę w postaci drobnych guzków rozmieszczonych głównie po obu stronach wzdłuż grzbietu. Zwierzęta dotknięte gzem należy poddać zabiegom mającym na celu zniszczenie larw tego pasożyta.

Prócz mechanicznego sposobu niszczenia larw gza bydłęcego przez wygniatanie i zbieranie, omówionego szczegółowo w piśmie okólnym tut. Nr Wet. 4-V-15/1-47 z dnia 5.II.1948 r. w sprawie zwalczania gza bydłęcego (Dzien. Urzęd. Min. Rol.

i RR Nr 3, poz. 13 z 1948 r.), można przy powyższej akcji stosować następujące środki chemiczne:

a. **Adermol**, którego sposób użycia omówiono szczegółowo w piśmie tut. Nr W.L. II-3/7/51 z dnia 4.V.1951 r.

b. **DDT (100%)** lub krajowy preparat **Azotox (100%)** w proszku. Z preparatów tych sporządza się zawiesinę olejową (DDT) lub maść (DDT, Azotox 100%). Postać handlowa Azotoxu w formie proszku zawierającego 10% substancji czynnej i 90% tałku nie nadaje się do zwalczania larw gza bydłęcego.

Zawiesinę olejową lub maść z DDT wzgl. ze 100% Azotoxu sporządza się w sposób następujący: Do czystego oleju solarowego lub rozpuszczonej przez ogrzanie wazeliny dodaje się stopniowo powoli 5% jednego z wyżej wymienionych preparatów w proszku, stale mieszając. Po ostygnięciu wazeliny maść jest gotowa do użytku. Zawiesinę olejową tych preparatów należy każdorazowo przed użyciem kilkakrotnie dobrze wstrząsnąć. Pamiętać należy, że do zwalczania larw gza bydłęcego powinny być stosowane tylko świeżo sporządzone środki (maść, zawiesina olejowa). Otrzymany w powyższy sposób preparat za pomocą ściereczki lub miękkiej szczotki wciera się w skórę okolicy grzbietu zwierzęcia, poczynając od przedniego brzegu łopatki (kłębu), a kończąc na okolicy ogona. Na jednorazowy zabieg zależy od wielkości zwierzęcia potrzeba około 100,0 (młodzież) do 150,0 (zwierzęta dorosłe). Po 20 dniach należy zabieg powtórzyć, a w wypadkach uporczywych niekiedy jeszcze ponowić poraz trzeci.

c. **Odwar z kłacza ciemierzycy białej**, który to środek i sposób jego stosowania został szczegółowo omówiony w piśmie tut. Nr W.L. II-3b/15/50 z dnia 18.IX.1950 r.

Środki wymienione w pkt. b oraz c mogą być stosowane z dobrymi wynikami już we wczesnym okresie rozwoju larw gza bydłęcego.

Do akcji powyższej poszczególne terenowe PZLZ uruchomią cały posiadany i bieżąco uzupełniany zapas środków chemicznych skutecznie zabijających larwy gza bydłęcego (Adermol, DDT, Azotox 100%), oddając je do dyspozycji powiatowego lekarza weterynaryjnego, który jako kierownik akcji winien je odpowiednio rozdzielić w teren w zależności od jego potrzeb.

Koszty powyższych środków chemicznych przeznaczonych do zwalczania gza bydłęcego ponosić będą zainteresowane gospodarstwa.

Całością akcji w powiecie kieruje powiatowy lekarz weterynaryjny, który jednocześnie sprawuje nadzór nad prawidłowym jej przebiegiem. Czynności kontroli akcji może pow. lek. wet. wykonywać przy pomocy wszystkich terenowych lekarzy weterynaryjnych.

Po zakończeniu akcji zwalczania gza bydłęcego, na podstawie sprawozdań zebranych od poszczególnych pracowników przeprowadzających przeglądy bydła i zabiegi — Prezydium PRN w terminie do dnia 10.IX prześle wyczerpujące sprawozdanie o przebiegu akcji do Prezydium WRN Wydział Rolnictwa i Leśnictwa, Oddział Weterynarii, które po przeanalizowaniu wyników sporządzi sumaryczne zestawienie w/g załączonego wzoru i nadesłanie je do Centralnego Zarządu Weterynarii w terminie do dnia 30.IX. wraz z odpowiednimi wnioskami i uwagami, mogącymi przyczynić się do usprawnienia przebiegu powyższej akcji w latach następnych.

Dyrektor: wz. **Wł. Bida**

Prezydium W.R.N.
Wydział Rolnictwa i Leśnictwa
Oddział Weterynarii
Nr . . . . .

Załącznik do pisma okólnego C.Z.Wet. Nr W.H.
III-2b/3/52 z dn. 7 marca 1952 r.

SPRAWOZDANIE

o przebiegu i wynikach akcji zwalczania gza bydłowego
w 19 . . . roku

Termin przedkładania do C. Z. Wet. 30.IX.

L. p.	Nazwa powiatu	Ilość gospodarstw			Ilość		Ilość bydła			Uwagi
		Spółdzielni Produkcyj- nych	P. G. R.	Innych	bydła w tych gos- podarstwach (rubr. 3-5)	przeprowa- dzonych przeглядów pogłównia bydła	dotkniętego gzem bydłowym	poddanego leczeniu sposobem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Razem									

(podpis)

Objaśnienia:

Dane dla poszczególnych rodzajów gospodarstw należy wykazywać osobno w poszczególnych pozycjach. W rubryce 5 należy podawać w liczniku dane, dotyczące gospodarstw państwowych (prócz P.G.R.), w mianowniku zaś dane, dotyczące indywidualnych gospodarstw chłopskich. Podobnie należy podawać dane dla tych gospodarstw w pozostałych rubrykach 6—11.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Rolnictwa Warszawa, Krucza 37
Departament Budżetowo Gospodarczy Pokój 115, Tel. 749-40, wew. 37.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa w Warszawie. Narodowy Bank Polski Oddział V w Warszawie. Konto 378-412-19, budżet dochodów Ministerstwa Rolnictwa Część 22, dział 5 rozdział 24 § 3.

ODBIORCA:

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Cena 2,25 zł.

Drukarnia Akcydensowa, W-wa, Tamka 3. 3 500.
Zam. 916 z dn. 14.III.52. Podpis do druku 1.IV.52. Druk. uk. 5.IV.52.
Obj. 1 1/4 ark. druk. Pap. druk. sat. kl. VII, A1/70 g. 3-B-15891.